

SZENTMÁRTONI JÁNOS
Bogár-asszonyka

Apai nagyanyám emlékének

*Apró fekete asszony,
 boszorkák leszármazottja.
 Elfekvő félhomálya
 csontokkal teleszórja.
 Kiürült házában
 kallódom három éve.
 Évszázadnyi botja
 kihűlő emlék venyigéje.
 Füstté vált asszony:
 üres paplan alatt
 senki sincsen.
 Megtréfált minket
 vele az Isten.
 Kofferban elfért,
 most egy kémcső is
 elég lenne,
 ha boszorkány-füstje
 el nem leng
 a végtelenbe.
 Nagy fehér macska
 ólálkodott
 aznap a kertben.
 Dermesztő fuvallat
 borzolta gazban
 szem elől tévesztettem.
 Föltűnt még párszor,
 mindig későn vettem észre.
 Holdfény-cérnát
 kerget álmaimban,
 vakító bundája
 mintha égne.
 Fészertetőn lépdél,
 eresz-sarokról visszafordul,
 körötte a világűr végtelen
 gombostűfejnyi pontja:
 mintha felborzolt szórére
 települne megannyi
 égi bolha.
 Dörzsölöm szememet,
 csapvízzel hűtöm
 szívem parazsát,
 míg a leigázott lugas újrano
 s meg nem szólít az a vád,
 hogy nem látogattam őt
 s kerülöm a temetőt,
 házában is vendég vagyok,
 magányos árnyék,
 akit elhagytak a mondatok.*

*S a kert filmje
 olykor visszafelé pereg:
 lugasban három
 kisírt szemű gyerek.
 Apjuk koporsóban
 közömbös vállakon
 kertből kiimbolyog,
 s a percek sisteregve
 szertefolynak, mint
 húsmaró oldatok.
 Veteményes,
 mely tenyérben elfér,
 apró fekete asszony
 kapálgat benne,
 mintha keresne valamit:
 talán egy tanulság jeleit,
 talán fia elhullott szavait.
 S a zöldségek a föld alatt
 begyűjtják a sírokat:
 kilöködnek a répák,
 mint ünnepi rakéták,
 a magasban petrezselyem lobog,
 s a paradicsomok szétrobbannak,
 hogy beleremeg az ablak,
 s megrezzennek farkasölő
 komondorok,
 a zeller operát ír,
 a karalábé integet,
 zuhog a zöldborsó-eső,
 indáznak méteres tökök –
 pajzán viccet rögtönöznek
 velük huncut apák
 és hóbortos ördögök.
 Estére elül minden.
 Csak bogár-asszonyka
 kapirgál még kicsikét.
 Egyik kezében kicsi föld,
 másik kezében kicsi ég.
 Majd kapája nyergébe felülve
 háztetőig surran el,
 moroghat valamit közben,
 de az is lehet,
 hogy énekel.
 Teliholdkor ha látom őt,
 útitársa is vele van:
 kapavégen macska ül –
 fekete anyó és fehér lámpás.
 Nevetem őket boldogan.*

Az utolsó körte

Minden évben azt hittem, vége,
annyira elkorhadt szegény.
De kiszáradt törzséből új ágak nyíltak
s gyümölcsöt termett a szenvedély.
Csodáltam érte, hiszen nem értettem,
mi hajtja úgy, mi tartja itt,
hogyan szinte a halálból táplálja
virágzó ágait.
Fűrészre érett, idő-tördelte tetem.
Fél órán belül eltüntethetem,
hogyan ne legyen útban,
hiszen már árnyékot sem ad...
És az sem biztos,
hogyan én vagyok fiatalabb –
de kettőnk közül tisztelni
csak őt lehet,
mert ilyen feltétel nélkül
és rajongással szereti az életet.
Botra dőlt haldokló király,
szívét az árulás összetörte.
Birodalma gizgazos udvar,
vagyon a lavórnyi körte –
de legbensejében,
kongó törzsének űrközi sötétjében,
ott, ahová a hangyasereg el sem ért,

már megbocsájtott mindenért.
Harmadik éve figyelem,
szedegetem körtéit a szélben.
Konyhaablakból fürkészem,
mint egy idegen,
vagy kérdezgetem: meddig bírja?
Mi van a fák könyvébe írva?
Arra ébredtem egy reggel,
hogyan idén már csak
egyetlen gyümölcsöt hozott.
A fa többi része
jóformán eltávozott,
s mintha egy láthatatlan
más világból kandikálna át
ez az utolsó körte,
szinte ragyog, mint egy ékszer,
s az én világom meg
körötte hever leverten,
összetörve.
Belém égett e kép, bármerre járok,
ott lóg az orrom előtt.
Beleharapni kéne inkább, mielőtt
a darazsak felfalják végleg.
Talán nem tudom meg már soha,
milyen íze volt az utolsó mesének.

DVD borító (színes filctoll)